

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG:

Grómon- és Zrínyi-utca sarkán, I-ső emelet.
 ha minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
 Kéziratok nem adtnak vissza.

Felolvas szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

KIADÓHIVATAL:

Oblát Károly könyvnyomdájára Zomborban,
 ha az előzetesek és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők
 és ezek díjai fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők.

Előfizetési árak: Egész évre 8 ft — Félévre 4 ft — Negyedévre 2 ft.
 Neptantóknak egész évre 6 ft — Félévre 3 ft — Negyedévre 1.50. — Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik hetenként kétszer:

Vasárnap és esütőrtökön.

Tisza bukása.

Még csak három nap előtt írtuk a következőket:
 „Ha csak a logika nem üres agyrem, ha csak a psychologia nem léhő tő oktondik találmánya, ha csak van következetesség a tények egymásutánjában, akkor Tisza menni fog.”

Nem — mintha valamelyes elismerést akarnánk kiesikarni jóslási képességünk számára, mert a mit előre láttunk, azt csak a vak nem látta, hanem azért idézzük önon-szavainkat, hogy befáss a mi kormánypartunk, mikép Tiszával szemben valósággal valak volt.

Nem hitte, hogy Tisza lejárta magát, nem hitte, hogy menni fog, nem hiszi még most sem, s nem fogja hinni akkor sem, ha a kabinet-krisis egész meztelenségében fog előtte állani, hanem hinni fogja, ha majd a hivatalos lap az új miniszterelnök kinevezését hozza s a búcsúztatót Tiszának.

Akkor hinni fogja, hogy megy, de a husos fazekak elvesztése fölötti félelem akkor is azt a badar hitet fogja benne táplálni, hogy vissza fogják hívni nemskára.

Nem esoda ez, nem is fanatizmus, hanem egyszerűen ragaszkodás ahhoz a kényelmes rendszerhez, mely 15 év óta elősködik a becsületesség rovására — a protekció s nepotizmus koncezáin.

Hogyan? Hát elmenjen az a ki 15 éven át oly híven jutalmazta azokat, a kik tuskón-bokron keresztül követték?

Hát már ezentúl a kortes-érdemek nem fognak méltánylásra találni?

Nem hiszik — s jól teszik.

Mert valóban távozott-e még ma Tisza?

Ki meri azt mondani?

Hiszzen a f. hó 7-én tartott képviselőházi ülésen Tisza csak annyit mondott, hogy közte és minisztertertsai

között nézeteltérések merültek föl, melyek néhány nap alatt el fognak intézteni. S ha ezen nyilatkozatot mérlegetjük, akkor komoly aggodalmaink támadnak az iránt, — vajjon nem taktika-e ez Tisza részéről egy újabb komédia eljátszása végett?

Vajjon nem akarja-e a koronát provokálni, hogy nyilatkozzék mellette?

Vajjon nem akarja-e az önértetes s független gondolkodású minisztertertsakat kiugratni a bársonyszékéből? Igen. — ilyen aggodalmak egészen jogosultak.

S mégis . . .

Mert a logika nem üres agyrem, mert a psychologia nem léhő tők találmánya, mert a tények egymásutánjában van következetesség, — ennél fogva Tiszának buknia kell, — s Tisza már megbukott!

Hiába remegnek a mamelukok, hiába siránkoznak Tisza után, — ő elmegy visszajöhötenél, bár érte egy egész mameluk-tábor epedjen is. S föl fog virradni Magyarországra a becsületes — a tisztakező kormányzás hajnala, mely vasmarokkal fogja kiirtani a mélyen elharapózott korrupciózt, mely megtisztítja a levegőt a veszes miazmaktól. Tizenöt évi bűnös üzelmekről fog lehullani a lepel, s a nemezis büntető keze le fogja sújtani a bűnösöket. Reszketnek — a kik hajlongva, csuszva fölfelé, önké ykedve basáskodva lefelé hízta a nép zsirján, mert uralnak véget ér.

De a nemzet, — maga az egész ország a nehéz bilincsekben való szabadulás érzetében örömjongva üdvözlí a napot s egy várva-várt jövő bekövetkezteként üdvözlí Tisza bukásának híret!

Egész határozottsággal merjük állítani, hogy Tisza megbukott!

Nincs erre nézne semmi adatunk, vagy bizonyítékunk, de azért egész bizonyossággal állítjuk, — hogy

megbukott Tisza s rendszere, mert meg kellett annak buknia.

Mikép alakulnak a viszonyok, — a közeljövö még nem ígér annyit, a mennyit mi óhajtunk.

Talán még Apponyi, — a nemzet legnépszerűbb államfője nem jut a kormányzás élére.

De ez nem fog soká késni. Apponyit a gondviselés jelölte ki Magyarország kormányzása élére, s ő oda fog jutni éppen azon logika, éppen azon psychologia s a tények ama következetességénél fogva, a melyek Tisza bukását előre láttaták.

Mi tehát Tisza napjának lealkonyultával — ama fényes ragyogó nap fölkelését látjuk a láthatáron, melynek jöttevő melegt közelébb már az egész nemzet érezni fogja.

1889. évi jelentés és jegyzőkönyvi kivonat.

Felvétettet Zomborban a zombori általános ipartestületnek 1890. évi febr. hó 16-án megtartott közgyűléséről Husveth István ur elnökölte alatt.

Elnököl Husveth István ur a szép számban (mintegy 400) egybegyűlt iparosokat szívesen üdvözlí s előadja, hogy a közgyűlés megtartása részünt falragaszokon szabályszerűen meghirdetett, sőt a tárgyszeret feltüntetésével minden egyes tag külön meghívóval is meghívott, megolvastja a jelenlévők s az alap-szabályok 11. §-hoz képest a közgyűlést határozatképesnek nyilvánítja s tisztelettel megnyitja.

A jegyzőkönyv vezetésével Zsuffa Vincze jegyzőt megbizta. — A tárgyszeret 1 pontja jelentés lévén az előjárásúgnak 1889-ik évi működéséről, felhívja a jegyzőt annak felolvasására. A jelentés így hangzik:

T. közgyűlés!

Kedves kötelességet vélünk teljesíteni, midőn az ipartestület előjárásúgnak 1889. évi működéséről tüzetesebben kívánunk beszámolni.

Előre becsátva azt, hogy az előjáróság úgy mint eddig is a törvény korlátai között odatörekedett, hogy mindaz, mi az új ipartörvényben az ipartestület tagjaira nézve jó, minél nagyobb mértékben kizsákmányoltassék s a testületi népszerűsítés által az iparosoknak kérdemelt közbeesülése minden körben megszerzettsék s minél szélesebb körben kiterjesztessék. Hogy ez a tagok

A „Zombor és Vidéke“ tárzcája.

V i g a s z.

(Bolenszölt.)

Kín új kint szül, öröm örömet.
 Egre ő jő, nap-nap multán.
 Ne végy semmit a szivedre:
 Minden elfut, mint a hullám.

Néhanapság visszagondolsz
 Régi búra, régi bajra;
 Majd sejdítsz jövő keseregést,
 Bar titoknak leple rajta.

S mit sem ér a javveszéked
 S esüggedésed nem vizagszál:
 Eljövend mi jöni fog — bár
 Hallgatag várd vagy panasszal

Sőt maga a boldogság is
 Ránkijeszthet, rágondolva.
 Hogy csapás ért már a multban
 Folytatóul jó napokra.

Földi lét nincs bánat nélkül,
 Ana derü jön a borü multán:
 Ne végy semmit a szivedre,
 Minden elfut, mint a hullám.

Révész Ernő.

Lesz pénz fiúk!

Nagytsizteletü T. A professzor ír olyan kordába tartotta a diákságot, hogy mikor csak a nevét hallották, már akkor se mertek piszenni a nebulók.

Pedig nem is lehet mondani, hogy a nagytsizteletü úr nagyon sokat igénybe vette volna a nádpapázt; elég volt ha kiesztette erős hangját. Ez az üres hordóból hangzó, dörgő szózat föl-

ért minden büntetéssel, félt attól a diák, mint az ördög a szent szolozsmától.

Az összes diákság közt legjobban félték a belakók. Ezekhez nemesak a lezetkedés meg a jó magaviselet régett volt köze a nagytsizteletü úrnak, hanem az általuk lénekeltemetési jövedelmek a nagytsizteletü úr által kezeltetvén, valahányszor valamelyik diák kikapta a gázit, úgy összevissza számoltatta, hogy ijedében azt se tudta fű-o, vagy lány.

Előlegel kérni? Az meg már olyan veszedelem volt, hogy inkább elkoplalt a diák hót száma, mint hogy ilyen dolog iránti kérest megköszökatni merito volna.

Egyszer a fiukat megszállta a mulatási vágy.

A vágyban ugyan nem ritkán szenvedtek hiányt, hanem hiányzott a világot mozgató föeszköz, a pénz.

Bizony jó lélekkel el lehet mondani, hogy még esillagvizsgáló nagyító üveggel se lehetett volna a diákszobában fölfedezni egy árva piczult s Kolombus kisebb munkába fogott, mikor egy világrést skart fölfedezni, mint az, aki ebben a helyiségben pénz után kutatott.

Nem esoda tehát, hogy minden fiúnak távra maradt a szája mikor Tóth Sándor elkliáltotta magát: „Lesz pénz fiúk!”

Majdnem hideg vízért szaladtak, hogy helyreolcsóják a ki-zökkent esztét, de ismervén Sándor koma zsenialitását, türelmesen lesték a mentő eszme varázsígét.

— Honnan lesz pénz?

— Hát a nagytsizteletü úrtól!

No már erre még jobban elsörnyöködtek s valósággal azt hívék, hogy Sándornak kiesett egyik kereke. Pedig dehogyan esett. Folkapott egy nagy tarka zsebkendőt s azzal szaladt egyenesen a nagytsizteletü úr háza fölé, a mely nem messze esett a kollegiumtól.

Mikor aztán odaért, rányomta a tarka kendőt a kérére s olyan szánalmas ábrázattal lépett be, hogy a kintpadra feszített ember arca valóságos mosolygó kép volt hozzá.

A nagytsizteletü úr éppen valami nagy böleszeti kérdésbe volt belebonnyolódva, mert olyan elmerengve sétált az ambitus alatt, hogy se nem látott, se nem hallott. Egyszer aztán mégis figyelmes lett, mert olyan hangok üték meg fülét, mintha valami veszedelemből esett jöszág nyösözörögne körülötte,

— Mi baj amiceze?

— Jaj kérem alásan, nagytsizteletü uram, roppant nagy a bajom. Már egész éjszaka nem tudtam aludni a fogam miatt, s nem vagyok képes egy betűt is tanulni, annyira gyötör a fájdalom.

— Mért nem tesz rá amice egy kis sóspálinkát?

— Nem ér annak már az semmit. Azért jöttem el nagytsizteletü úrhoz, hogy ne sajnálna egy huszast adni, hogy kiuhat-hatsam a fogamat a borbélylyal.

— Sohse költösn ottan amice. Éppen kapóra jött, mert mindjárt itt lesz a borbélyom, majd kiuhzhaom azt ingyen. Ne fizessen szegény diák ilyen csekélységért.

Erre a szóra olyan érzés fogta el Sándort, mintha a pokol kapujából nézte volna az emésztő tüzet, de nem volt mit tenni, szépen leült és várt keservesen.

Nem sokig kelle várnia, mert egyszer csak nagy hajlongások között belépett a borbély.

Közönség után azt mondja a nagytsizteletü úr: Jó hogy már jön a princípális úr, mert itt van egy beteg. Huzza ki a rossz fogát.

— Kérem alásna nagytsizteletü úr, egészen kiált a fogamból a fájás.

— Az mindegy amice. Ilyenkor úgy szokott az lenni, de ha hazaér újra előfogja.

Ki kell azt most rántani.

— De tessék elhinni, hogy nem fáj már egy esőppet se.

— Ne okoskodjék, hanem öljön te! Mordult rá a nagytsizteletü úr.

Sándor leült, elmondott magában vagy három miatyánkót, a borbély pedig belesimpaszkodott a legnagyobb zápfogába, s resces, kin volt a fog.

A diákság nagyban várta a zsenialis társat, aki midőn belépett közjük, riadalom fogadta.

— No hol a pénz?

Sándor odavágta zápfogát az asztalra s azt mondta: Itt van, mulassatok rajta!

Mulatnak még ma is, ha eszükbe jut.

egyértelmű közreműködése mellett sikerült, első sorban t. rendorkán-pányaságunk jóindulatú támogatásának és különösen a kontárkodást sújtó szigorú irányelvének köszönhető.

Nem kevesebb hálaival és köszönettel tartozunk Zombor sz. kir. város törvényhatóságának, mely nem egy alkalommal mutatta, mennyire tudja az iparosok törekvéseit méltányolni midőn: az al-főkök ipar- s kereskedelmi iskolák fenntartására évenként mintegy 4745 frt 58 krt fordít, midőn az iparoskiallított jutalmazására 200 frttal járul, midőn a hátralevő tagdíjakat közgelei által végrehajtás útján behajtatja, s midőn a szegény iparos tanoncoknak a szabályterít tandíjat elengedi. Mindezek tisztá tények, melyek az iparparalelet midőn a legnagyobb hállára kötelezik, egyszerűségi törvényhatóság úgy bizalmáról biztosítanak, a minővel kevés ipar-terület díszkedhetik.

Itt van helye, hogy iparhatóságí biztosunk, ugyis mint békel-letű bizottsági elnökünknek Nicolies György I. alkapiányi urnak köszönetünket nyilvánítsuk a mindenkor szívesen nyújtott iparügy felvilágosításokért és hathatos támogatásairt s meliőt az előjárás- róság működéséről behatátabban szólnánk, engedje meg a t. közgyűlés, hogy itt pár szóval különösen azon férfit önzelen és nem ritkán aldatokoltán is járó tevékenységéről említett tegyék, ki az iparosok érdekeit igazán és melegen szívén hordja, ki tapasztalt vezetésével az iparosok osztalan bizalmat bírja s kit különösen az önműködök fog áldani, az ő aldatkozás kezdeményezése folytan létesített utas szálló által. E férfit Husveth István iparparalelet elnök ur, ki e nemes célra első sorban 20 frttal irván alá, közdumásulag nemcsak az iparosokhoz fordult bármé egyesíti adománnyal, de a magas palotákban sem rösteltekét bekopogattai. Csak így utánjárás eredményezhetne azon közadkozás útján össze- gyűjtött tekintélyes 225 frt 30 krnyi összeget.

Ugyanítt kell, hogy hállás köszönetünket a zombori iparos kiallítás bizottságának nyilvánítsuk, melytől ugyancsak a fenti célra 406 frt 87 krt kaptunk, ugy hogy a megelő tekintélyes összeg, a takarékpénztárban létől 305 frt, nemkülönben az helybeli takarékpénztárak igazgatóságai által kiltatásba helyezett mintegy 200 frtyi összegek elnökünk indítványára az előjárásogot komo- lyan azgy felaglakoztatták, hogy az iparparalelet ha aldatokolt aran is, egy oly ház megvételre iránt tegyen a t. közgyűlésnek javaslata, melyben az iparparalelet hivatalos elhelyezkedése mellett, alkalmasan utasszálló is berendezhető legyen. Ez fogja képezni az unjan- magyvalászatot előjárásog legszemb feladatának megoldását, mi annál könnyebben fog mehetni, ha az előjárásog társadalmi uton s minden eszközt felhasználva, az alapfokot folyton növeli s az iparparalelet tagok tagdíjakait mindnyájan megfizetik.

Attérve beléltünk közelihi változására, tekintettel a mult évben felvett munkaprogramunkra, az előjárásog kidolgozott egynemely iparágakra szükséges és általánosan kötelező munka- rendet, egy utasszálló szabályzatot s a mellet, miniszterium rende- letéhez képest, hogy a hozzájárulási pótlék, mely eddig a viszo- nyokhoz mérten folyton változott s a közgyűlésnek mindig a leg- főbb vitát okozta, mellőzve legyen, az alapszabályok némely szakaszainak módosítását hozza javaslata, mely a közgyűlési tárgyszerőzatban is főlveve lévén, ott annak folyamán fog tárgyal- tatni, itt csak annyit tartunk szükségesnek fölemlíteni, hogy a tagdíjilletmények illetőleg az előjárásog 2 osztályt tartott szük- segesnek föllátitni, az egyikbe soroztatnánk a jobbműző ipar- osok, kik évi 2 frt tagdíjat fizetnek, a másik osztályba melán- yossági szempontból vétetnénk a szegényebb sorsú iparosok, kik évi 1 frtt fizetnénk, míalt elcsenyék úgy az egyik, mint a más- ik osztályra nézve az eddig szokásban volt hozzájárulási pótlék kivetése.

Az előjárásogának nyilvánartásáról szövla a mult évben nyilvánartott 579 iparparalelet részint elköltözés, részint iparabban- gyáros, részint elhalalozás folytan 65 tag förléttvén s 56 év iparos beiratván, a tagok száma jelleleg 570-re apadt le. Az új folyamán új iparigazolványt nyert 55 férfi s 16 nőiparos.

Szegéd nyilvánartattott 670. Munkakönyv kiadott 109. Ide- iglenes igazolványt nyert 5 segéd.

Iparostanone nyilvánartattott 556, felszabadult 49, szerződés bon- tatott 75 s így az álladék 1889. évi december 31-én 461, melyből 410 férfi, 51 pedig leány. Szerződés kötöttét 22, átiratott 8.

A nyilvánartási teendők mellettt mily mérőven volt a jegyzői iroda igénybe véve, mutatja az íktató 467 száma mely mind elhltéztést nyert.

Rendes közgyűlés tartottott 1. Az előjárásog tartott 12 ülést 74 fontossabb határozatot hozva.

Panaszfeljelentés történt 95 esetben, melyekből azonban csak 4 került a békellető-bizottság elé s ugy ezek, mint a többiek is, mind békés uton egyenlítették ki.

Feljelentés parkirhatási igényben 6 esetben történt, részint jogtalan iparüzés, részint pedig a munkaadók segédeinek be- és kijelentése elmulasztása miatt.

Mint az előadottakból kitünik, ilyen nagy dologhalmaz mel- lett a jegyzőre a könyvelés főkönyv vezetése is bizatván, az elő- járásog utalagos jóváhagyás reményében segítségül egy lajtsron- zót tartott szükségesnek alkalmazni.

Attérve a testület pénzügyi állapotának jellemzésére, ajánl- latlál kell jelentenünk, hogy a tagdíjak, dacára hogy behajthat- lánsság ezimén 296 frt 95 krt leiratott, dacára a legszigorubb in- tézkedéseknek, a penztári kimutatásokból 810 frt 64 krt tagdíj- hátralek tünik ki, mi a testületnek ismet 50-60 frt végrehajtási költségebe kerülhet, ha azt az iparparalelet tagok 1. évi márczius hó végéig penztarunknál le nem fizetik.

Penztár közelihi feltüntetésére különben szolgálunk a kö- rvetző részletesebb kimutatások.

Bevétel: Készenmaradvány 1888-ik évről 112 frt 4 krt. Tagdíjhátralek 1887-ik évről 58 frt 80 krt. Tagdíjhátralek 1888-ig évről 135 frt 7 krt. Hozzájárulási díj 1888-ik évről 157 frt 49 krt. Tagdíj 1889-ik évről 179 frt 42 krt. Hozzájárulási díj 1889-ik évről 140 frt 17 krt. Beiratási díjakból 171 frt. Tanonczszagdíj- tések után 212 frt. Tanoncz-felszabadításokból 98 frt. Vegyes ipar- tarsulatból 24 frt 60 krt. Régitárgyak eladásból 116 frt 60 krt. Összesen: 1399 frt 19 krt. — Kiadás: Házhoz 200 frt. Jegyző- fizetése 399 frt 96 krt. Lajstromfizetése 52 frt. Szolgafizetése 120 frt. Irodai költség: nyomtatvány, világítás, fűtés 151 frt 03 krt. Alapfokúknak megfizetve 200 frt. A takarékpénztárban 105 frt. Iparostanonek jutalmazására 15 frt. Végrehajtási költség 35 frt. Utasszálló költségeire 60 frt. Készenmaradvány decz. 31-én 60 frt 30 krt. Összesen: 1399 frt 19 krt. (Vége kör.)

Országgyűlési napló.

— márcz. 4. — A képviselőház ma érdekes és némely momentumában ünnepies vita után, nagy többséggel elfogadta az Andrássy Gyula gróf emlékére szóló törvényjavaslatot.

Dániel Ernő előadó rövid felszólalása után Irányi Dániel lendületteljes beszéddel okolta meg, hogy a füg- getlenség párt, miért nem fogadja el a törvényjavasla-

tot. Beöthy Ákos lelkis beszédben ünnepelte Andrássy Gyula gróf emlékeztét, ki nemcsak a magyar politikat, de a magyar jellem legnemesebb tulajdonságait, az ösztönöséget, egyszerűséget és megbízhatóságot is kép- viselte. Andrássy Gyula szobra nélkül úres volna az ország fővárosa, megérdemli, hogy a nemzet kegyelettel adozzék neki, megérdemli, hogy elmondjuk: „Fény ne- vére, áldás emlékére.” — Ezután Tisza Kálmán minisz- terelnök akart beszélni, de aig hogy fölléltt helyéről, az ellenzék padjain nagy zaj keletkezett és egymást kö- vettek a felkiáltások: Mit akar? Szobort akar? Újlon le! Szavazzunk! A esend azonban mégis helyreállt és a miniszterelnök néhány szóval ajánlotta a javaslatot elfogadásra. Orbán Lajos felszólalása után a ház el is fogadta a törvényjavaslatot.

Ezután következett a szegedi rakodópárról szóló miniszteri jelentés tárgyalása. Dániel Ernő előadó a penzügyi bizottság jelentését ajánlja elfogadásra. Ezután Melezer Géza a mersékölt ellenzék és Papp Elek a függetlenség párt részéről érdekes beszédeket mondtak, melyeknek ele Tisza Lajos gróf, a szegedi kir. biztos és a szerintük elhibázott rekonstrukció ellen irányult. Melezer Géza azt indítványozta, hogy a ház rosszaságát fejjeze ki a szegedi rakodópárt létesítése körül fölröl- rült súlyos gondatlanságok és mulasztások fölött. Papp Elek pedig parlamenti vizsgáló-bizottság kiküldését indít- ványozta.

— márcz. 5. A képviselőház mai ülését is a a szegedi vita töltötte be. Egymásután emelkedtek föl a kormánypartí szónokok a volt királyi biztos és a re- konstrukció védelmére.

Orbán Balázs után Szapary Gyula gróf tett néhány megjegyzést a tegnapi beszédekre, mire Ivankovich János, Szeged város H. kerületének képviselője, szólott föl, oda konkludá, hogy Szeged város örök hálaival tarto- zik Tisza Lajos grófnak, Horánszky Nándor tiltakozik amaz elvek ellen, melyeket a miniszter a felelősségre vonatkozólag hangoztatott.

Ezután két szakkifőru következett: Hieronim Károly és Tolnay Lajos, mindketten a leghatározottabb vé- delemben részesítették ugy a kir. bíróságot, mint annak műszaki közeget.

Papp Elek zárobeszéden kívül már csak polemikus fölszólalások történtek Horánszky Nándor, Szapary Gyula gróf és Tisza Lajos gróf részéről. Ezután következett a szavazás. A többség a határozati javaslatok melözésével, a bizottsági indítványt fogadta el.

Az ülés végén, midőn az elnök előterjesztette a leg- közelebbi ülések napirendjét, Irányi Dániel kérdést inté- zett a miniszterelnökhez az iránt, hogy a honossági törvény tárgyalhatóságát felvetné a honvédségi javaslat után. Tisza azt válaszolta, hogy határozott ígéretet csak arra nézve tett, hogy a honossági törvény a honvédségi ja- vaslat letárgyalásáig be lesz nyujtva.

— márcz. 6. — A képviselőház ma kezdte meg a módosított honvédségi törvényjavaslat általános tárgyal- lását, mely iránt azonban, különösen a képviselők ré- széről, igen esekély érdeklődés mutatkozott és a ház utajdonképen csak a déliórakban lett határozatképes.

Műnchik Aurél előadó rövid beszédben ajánlotta a javaslatot elfogadásra. Ezután a két ellenzék szónokai folytatták a vitát, Bolgár Ferencz, Thyly Kálmán, Czirer Ákos, Lits Gyula és Tóth Ernő a párthatározatok értel- mében elfogadták a javaslatot, de mindannyian hangsú- lyozták, hogy ez csak a honvédség fejlesztése érdeké- ben történik és nem jelent bizalmat a honvédelmi mi- niszter iránt. A vita berekesztése után Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter tett megjegyzéseket az egyes beszédekre.

— márczius 7. — A képviselőház mai ülésén mindenki törelmetlenül és izgatottan várta a miniszterelnök, ki 10 óra- kor a királyhoz ment audientúra.

A honvédelmetl fölötti részletes tárgyalás folytatottan ment, 1/2 óra körül megjelent a miniszterelnök az országgyűlésben, jó- kedvűen lélt székébe és megvárta a vita végét, mely szent 3/2-ig tartott. E közben nagy izgatottságot kellettek a honvédel- mi miniszternek azon szavai, hogy nem túri azt, mikép a nemzeti zászló egyedül használtassék a honvédségnél, s ő felsége család- zászla után kiküszöbölhetassék.

Ezután sürű esőben belélt Tisza Kálmán és elmondta, minthogy a kabinetben nézettel érsek merültek föl, emőlfogva ma be nem nyujtatja a honossági törvény ígert revízióját. Ap- ponyi Albert gróf a miniszterelnök e kijelentésnek vonatkozólag kérdést idéz az elnökhoz, hogy így körülmények közt addig, míg a bizonytalanság tart, az országgyűlési ülések folytatnának?

Tisza Kálmán megnyugtató válaszra után, ez őgyben még Polonyi és Szilygyi szólaltak föl, mire az ülés véget ért.

POLITIKAI HIREK.

* Kormányválság. Amit az ellenzék fölkapó hónap óta megjósoltak, az ma már beállt. A kormánykörében válság állott be, azt bevallják a kormánypartí lapok, azt beállotta maga Tisza Kálmán e hó 7-ikén tartott az országgyűlésben.

Hogy miben áll a válság, és mily jellegű, az kiviláglik „Pester Lloyd” alkábí soráiból: A miniszterelnök 1889. évi decz. 11-én az országgyűlésben azt az ígéretet tette, hogy a honossági törvény oly revízióját fog előterjeszteni, amely kielégítendi az el- lenzék, s mely mellett Kossuth Lajos megtartandja polgárjogát. De a kabinet többi tagjai tekintettel Kossuth legújabb nyil- latkozatára, melyben a koronázott királyunkat elismerni vonakó- dik, ellenzék a revíziót s ez morálisan lehetetlenül teszi. Tisza- nák hogy ígértét bevalta. O ngyan egészen helyesí állaspont- jukat: ő is acceptánia minden további nélkül, ha személyesen nem volna lekövete az ellenzéknek tett ígértet által.

Minthogy pedig tisztán személyi momentum az, a mi őt e kérdésben kollegiatól elválasztja, nem marad más hátra, mint jelenlegi állását elhagyni s azt O felségének rendel- kézésére becsújtani stb.

Ezekből kitünik, hogy Tisza lemondása elfogadtatik, csak az hogy mi bírta őt a lemondásra nagyon van szkeptique. Ugy tünik föl a kormánypartí „Pester Lloyd” Tisza bukását, mintha lincaférisgól Kossuthot lemondott volna, ez által akaráván neki elvesztett népszerűségétől nehény megelő sugartat visszaszerelni.

* Szilgyi Dezso igazságügyminiszter — mint értesítünk — a honvédtörvényjavaslat befogadása után terjeszt a ház elé a kir. táblák decentralizációjáról szóló javaslatot.

* A magyar kormány ama szakkifőru számára, a kik a Berlinben az eddigi dispoztóhoz szerint márczius 15-én összen- lendő munkasödélmi értekezleten részt fognak venni, a minisz- terium általános utasítasokat állapított meg. — Minthogy az értekezlet nem lesz hivatalos kötelező határozatokot hozni, emöl — mint a B. C. írja — a kormány képviselői az érte- kezlet által megállapítandó javaslatokat és terveket az referen- dumon fogják venni.

A magyar ipar jövője.

Hogy a magyar ipar és vele az egész iparos-osz- taly nines irigylésrenélth helyzetben, azt tudjuk, és tudja mindenki; még az is, akinek Magyarorszag köz- gazdasági viszonyairól csak halvány fogalmak vannak esupán. Epp ez az oka, hogy kormányférfiak és szak- körök egy idő óta az ipar fejlesztésének problémáját agyszólván a napi kérdések közé veték föl és a jó ügy- hoz méltó buzgalommal tanácskoznak és anketkeznek, hogy a fejlődés es főirányzás törvényeit, ketséget kizáró bizottsággal megállapíttassák és mint egyedül átvizóló módot elfogadásra ajánlják az iparos közönségnek.

Sok kísérletet tettek e tereben, de minden komolyab- b eredmény nélkül; az akarat, talán a szakismeret is meg volna az illető körökben és ha mindezek dacára a ki- vánt eredmény elérni nem tudták, annak egyedül az az oka, hogy a szakkifőruak jóakarata gyakran alárendeli magát egyes önos érdekeknek es a kormányférfiak buz- galmaát félrevezetik az érdekesoportok félhékeny üzér- szellemének besugásai.

Ennek a sajnálatos ténynek aztán rendszeren az a következménye, hogy a szakközönség a kormányra, a kormány a szakközönségre, a szegény iparosok pedig mindakétőre nehezelték és ez örökös civódásban az egyedül nyertes a külföldi ipar, mely drága es rossz produktóival eláraztja hazai piacunkat.

Ujjaban ismet kísérletet akarnak tenni a magyar- ipar fejlesztése érdekében es ezt illetékes helyen egy új iparbank föllátításával vélik legbiztosabban elérhemi.

A kormány az új iparbanknak adóelőengedési es egyéb kedvezményt akar nyujtani, viszont a létesítendő iparbank köteles iparvállalatoknak es egyes iparosoknak hitelt nyujtani s így azokat pénzzel támogatni. Az ily törvényjavaslat irvendetes lépés ugyan az iparpartolás tevében, amde elég a magyar-ipar údvétségének az az adóelőengedés, melyet a nagy tőkének nyujtanak azért, hogy iparvállalatok támogatása ezimén annál könnyeb- ben becsatkozassék nyaktörő spekulációkba a kisebb iparosok megkötésúttására.

Mert ha ez új iparbanknak nem a kisiparos segé- lyezésé, hitellel való támogatása lesz a valódi célja, akkor ez új pénzintézet csak szaporítani fogja ama tőke- gyűjtődék számát, melyek mindannyi forrásai a kisipar romlásának.

De az előzményeket es az új pénzintézet létesíté- se körül fáradozó körök ügybuzgalmat vizsgáljuk, ketségtel- lenen válik, hogy itt bizonyos magánérdekek akarnak rendezni hájtóvadászatot a hasznos es jövedelmezőnek ígérkező területen.

Mert ha nem ez volna a cél, akkor egyáltalán nem volna értelme az új bank alapításának. Ahhoz, hogy valamely pénzintézet az iparosnak kölcsönt nyujtsón, nem kell új bankot föllátítani, hanem elegendő volna egy vagy több, már létező bankintézetnek adóelőengedést vagy egyéb állami kedvezményt nyujtani, ha az iparos osztály hitelügyeinek kielégítésére kötelezn magat alapszabályilag.

Vagy nem célszerűbb volna-e az új alapítás kez- kázatának elkerülésével egyszerűen állami kedvezmény- ben részesíteni a vidéki pénzintézeteket es ily módon a vidéki iparos-osztályt kiemelni abból a mely kátyóból, melybe a sanynar hitelviszonyok rantották?

Ha a kormány által benyujtott törvényjavaslatban elvöl kimondatnék, hogy az új iparbank különbözzék a már fönlálló pénzintézetektől, hogy miáltal az utóbbiak csak kellő garancia es jótállás mellett nyujtanak hitelt, addig az új pénzintézet a hitel megszavazása körül egy- dül csak a megszorult iparos egyéni megbízhatóságát, szorgalmát es képességét veti latba, mondjuk, ha az új pénzintézet a már létező bankintézeteknek nemcsak győ- zelmes konkurrens, hanem a törékvő, de a szegény iparos-osztály igazí és önzelen jövévéje is akar lenni, akkor az állami kedvezmények nemcsak jogosultak, de hasznosak is volnának es mindénron azon kellene lenni, hogy az új iparbank létesítése akadályokba ne ütköznek.

De miután az új bank valójában nem lesz egyéb új pénzintézetnél, mely káprázató frázisok hangoztatása mellett csak versenyt akar esmálni a már létező hitel- intézeteknek, valóban lehetetlen elfojtani azt az aggod- dalmat, hogy ez esetben is csak önos érdekek sikerül- diadalt túni az országos érdek fölött.

Mert ha az iparosnak pénzre lesz szüksége es nem fog tudni kellő jótállótat szerezni, ne higgye, hogy az új iparbank kölcsönt fog adni neki. Ha pedig ilyen- nöl rendelkezik, akkor ugyanoly kamatláb mellett bármely pénzintézet szívesen leszámítolja a váltóját. Akkor hát mire való az új iparbank?

Mezei s helyi hírek.

* Miniszteri közönet. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Schöffner József zombori lakosnak, a zombori kereskedelmi és iparszervező adományozott 500 forintos adományáért, elismerését nyilvánította.

* Rendkívüli közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága m. csütörtökön d. e. 11 órákor rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya a sikári erdőben létesítendő védőgát-építési vállalatnak biztosítása iránt megartott árverés eredményét és a védőgát beépítésére tárgyában teendő intézkedések voltak. — A közgyűlés elhatározta, hogy Puskás Agost helybeli vállalkozóval, ki 3076 forint 87 kr. kész a menházat felépíteni, a szerződés megkötésére.

* Hirdetmény. Bacs-Bodroghvármegye alispánja részéről az állategészségügy rendezéséről 1888. évi VII. t. c. végrehajtása tárgyában a volt földművelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszter ur által 1888. évi október hó 15-én 40000. sz. a. kibocsátott rendelet 83. §-a értelmében ezenel közhírre tetik, miszerint a martonos rakodóház szakértői Székfi Ferenc zentai lakosrendelületet ki. Az egységi kiszállás után napidíj ezimén két forint, míg fuhardíj ezimén pedig egy forint állapították meg. Ezenkívül vizsgálati díj fejében a fentebb hivatkozott állategészségügyi törvény végrehajtása tárgyában kiadott utasítás. 79. §-a értelmében a szakértőnek fizetendő meg: a) szarvasmarha vizsgálata után 1—10 darabig 1 forint, 10—30 darabig 2 forint és 30 darabon felül háló állatok darabja után még 1—1 krajczár. Midőn a szakértő vizsgálat külön miniszteri rendelettel más állatnemre is kiterjesztett: b) lovak vizsgálata után a szarvasmarha vizsgálata után a szarvasmarha tekintetében az a) pontban megállapított külön szerint; c) juhok, kecskék és sertések vizsgálata után 100 darabig a hány darab, annyi krajczár; a szarvas felül háló darabok után pedig egy-egy fél krajczár állapították meg. Kelt Zomborban, 1890. évi február hó 26-án. Schmausz Károly s. k. alispán.

* Pályázatot hirdetett Petróvits Bazilian újvidéki szerb püspök, patriarhá helytartó a zombori gör. kel. nagy- és kistemplomnál újracsüvésére jött egy egy plébánosi állásra és a nagytemplomnál egy kápláni állásra.

* A sztaniszló takarékpénztár f. é. február hó 27-én báró Ródl Lajos elnöke alatt tartott közgyűlésén Biehlér Vilmos eddigi igazgatót újra megválasztotta három évre igazgatónak.

* Hirdetmény. Zombor szab. kir. város tanácsa közhírre teszi, miszerint a sikári erdőben és év tavaszra a város községe által felépítendő védőgát, melynek helyiségeit a városi mérnök hivatalban betekinthető terv szerint egy terem, egy folyosó, egy szoba, konyha, éles kamra pinze és palads képezik folyó évi március hó 16-án délelőtt 10 órákor a városihoz tanács termében nyilvános szóbeli árverés útján 1890. évi június hó 1. től 1892. december végéig terjedő időtartamra bérbe fog adni. Berlő köteles a kikáltási árként megállapított 200 forint, évi bérszösség 10 %-kát az árverés megkezdése előtt a kiköltött bizottság elnökével Vukics Péter tanácsnok által letelemezni, mely az ajánlat elfogadása esetén a szerződési bérszösség feleig kiegyeztetve bérleti biztosítékul szolgál. Vállalkozói szándékok kötelesek a bérleti szerződés feltételeit, melyek Vukics Péter gazdasági tanácsnok ur szobájában előzetesen is megtekinthetők az árverés megkezdése előtt aláírni. Az ajánlatokot azonnal az árverés napján, a várost pedig eskák a törvényhatósági bizottság elfogadása esetén kötelezi. A város községe fentartja magának a jogot, miszerint a beérkező ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlott összeg nagyságára szabadon választhasson, vagy pedig valamennyi ajánlat melezésével új árverést hirdethessen. Utóajánlatok el nem fogadotnak. Kelt Zomborban, a városi tanácsnak 1890. évi március hó 6-án tartott üléséből. Dr. Csillás Benő, polgármester.

* Zentai kedélyesség. Zentán a múlt héten megtartott közgyűlésen Reittman Ferenc „Zentai Ellenor” szerkesztője és Ormos Kálmán „Zentai Közlöny” szerkesztője közti a következő kedélyes párszéd folyt le. „A t. közgyűlés engem megrogt aztért, mert e teremben megszerstem képviselőket, kiket akkor meg nem neveztem. Ezt most megteszem kijelentem, hogy az illetők: Ormos Kálmán szerkesztő és Braun Soma bír. végrehajtó”. Ormos Kálmán: En meg kijelentem, hogy én elszakítottam a központi választmányi összeíró köldöttségnek napidíját; on egy közönséges tolvaj, litung gazember.”

* Előmulnakál engedély. A kereskedelmügyi m. kir. miniszter f. évi február 27-én kelt rendelettel Csuka Sándor mérnök és dr. Király Sándor ügyvéd, ó-kanzalati lakosoknak, O-Beeselők a bácsmöggyi helyi érdekű vasutak végpontját Tisza-Földvár (Bacs-Földvár), Csongró, Gopozindice, Szabalya (Józsefalva), Gyurgyevó, Kovil-Szent-Iván, Villovó, és Lok községek határain át Tildy vezetendő helyi érdekű vasutvonlára az előmulnakál engedélyt egy évre megadta.

* Jutalomjáték. Szántársulánk egyik legkedveltebb tagjának — Kiss Pistának — hétón. f. hó 10-én, sz. jutalomjáték. Színre kerül: „Mikádó”, nagy operette. Kiss Pistáról méltán elmondhatjuk, hogy tarsulánk legjelesebb tagja és így méltán megérdemli, hogy a közönség minél nagyobb számban jelenjék meg a jutalomjátékán. A kik Kiss Pista telettségét ismerik, azok nem fogják elmulasztani, hogy jutalomjátékán jelen ne legyenek, annál is inkább, mert ez alkalomra újdonság helyivonatkozás, érdekes káplák fog cnekelni Deák.

* A titeli Tisza-Duna túltés fentartási vállalat. I-ső öblözeti töltésének megerősítéséhez szükséges 230235,331 köbméter földmulnakál végrehajtására árjelést hirdet. Az árjelés március 16-án, Újvidéken a nevezett tarsulat kormánybizottságánál fog megtartatni s a letendő banatpénz 35000 forintban megállapítva.

* Gubó-raktár és felgyűlések építése. A Baján építendő selyemgubó-raktárunk és felgyűlések laknak vállalkú uton való felépítésére árt ajánlati versenyutárgyalás van hirdetve. — A fenti mulnakál végrehajtásának elvállalására vonatkozó é. 1000 fr. banatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok f. évi március 15-én d. e. 10 óráig, az újvidéki m. k. folyamamozsiki hivatalhoz adandók be. s ugyanott a mészaki művelés és részletes feltételek is megtekinthetők.

* Március tizenötödike. A tudomány- és műegyetem ifjusága e hó 6-án délelőt tartotta meg értekezletét a március 15-iki hazafias ünnep ügyében. Több mint kétszáz egyetemű polgár vett részt az értekezleten, mely megállapodott abban, hogy az ünnep az idén is két részről fog állni. Első része az egyetem-terén, második része pedig a Petöfi-terén foly le. Az alkalmi költemény megírására az ifjuság Abrányi Emilét kéri fel. Az ünnepély sorrendjét a következőkben állapították meg: Az egyetem-terén az ünnepélyt az egyetemű dalárda nyitja meg a „Szózat” elenkölésével, mely után Lipsey Árpád m. e. h. elszavalja az alkalmi költeményt. Az ünnepi beszédet Eötvös Balint j. h. tartja s a „Talpra magyar” Jánosy Béla j. h. szavalja. Az egyetemű da-

lárda „Himnusz” előadásával ér véget itt az ünnepség. Az ifjuság innen az egyetem-terén, Ferencz-teréren, kigyó-utczán a Petöfi-terre vonul, hol az ünnepélyt Galia Béla j. h. nyitja meg alkalmi beszéddel. Karsay István m. h. e. szavalja itt el a „Talpra magyar”-t s ezután a dalárda „Szózat” előadásával véget ér az ünnepély.

* A vidéki színeszt nyugdíj palotájára adozottk. Jucez es. és kir. hadnagy 1 frt. Haus m. kir. honv. főhadnagy 1 frt. N. N. 30 kr. N. N. 30 kr. N. N. 50 kr. N. N. 30 kr. N. N. 1 frt. N. N. 10 kr. K. Gy. 20 kr. M. N. 20 kr. W. N. 60 kr. A. B. 20 kr. I. B. 20 kr. A kik még szíveskedének hozzájárulni aloeitól ivére, vagy a színházi pénztárnál leteti ivre egykeskedjenek aláírni Deák Petrá, a magyar színeszt egyesület, központi igazgatótanácsának bizalmi férfija.

* Véres kardpárbaj volt e hó 3-án hétfőn Szegeden a katonai körház egyik emeleti termében — mint az „E.” írja — Moes Zsigmond, a Szegedi Híradó szerkesztője s ugyane lap egyik munkatársa, Ujlaky hírlapíró között. Mint bennünk értesítettek, okot a párbajra az utonnan meginduló új kormánypartú adott. A kihívó fél Ujlaky volt, Segédeli Kéménydy ügyvéd és Werthaim hadnagy kardot választottak, mit Moes segédeli, Babó Emil ügyvéd s Hentsler Lajos a szággyűlési képviselő elfogadtak. A felek egyszerű csapok össze s a második vágásnál Ujlaky jobb vállán, le egész a lapocka esontig súlyos, mely vágást kapott, mire a párbajt be kellett szüntetni. Miután a jelenlevő orvosok, Farago és Schreiber urak bevarrták a sebet, a sérült hírlapírózt beháztították a városi körházba, hol most ápolják.

* Borzasztó gyilkosság. Két hét előtt Vaskuton eltűnt Klingel Pal vaskuti lakos, ki népevel rossz viszonyban élt. E napokban találta meg a szerencsétlen saját házában az istállóban elcsúszva. A vaskuti esendőség őrszerzetése Moldován János mindjárt erélyes vizsgálatot indított meg, melynek folyamán kiderítette, hogy a gyilkosok nem mások, mint a meggilkolt saját vége Schöbluher Pal, a nejével, a meggilkolt lányának és annak anyjának hozzájárulásával hajította végre a borzalmat tettet. Saját vállomusk szerint a szornyasítotték először egy balta csapást mértek fejére, aztán megfogták és az istállóban elásták. A gyilkosokat bevitték Bajára.

* A kőbányal sertéspiacz szabaddá tétele. A kőbányai sertéspiaczon s az ország nagy részében eddig nagyobb mérvben uralkodott szaj- és körmfújás már csak rendkívüli enyhé lefolyással jelenkér s majdnem teljesen megszűnt. Erre való tekintettel a földművelésügyi miniszter, a Kőbányára való sertésszállítás korlátozása végett, tavaly november hó 28-án kiadott rendeletét vissza vont. A szóban lévő rendelet értelmében november 28-ik óta csak külön engedély mellett lehetett Kőbányára sertéseket szallítani. Az engedély kieszakölésére most már szükség nem lesz, de a sertésszállítmányok ezentel is szabályozni marhalevéllé látkandó el s a forradás alkalmával szakértő állatorvos vizsgálat alá vendők. A fentebbiekről szóló miniszteri rendeletet, közhírre tétel végett, ma kapta meg polgármesterünk. A kőbányai sertéspiacz felszabadításáról szóló hírt bizonyára nagy örömmel fogadták sertészhátlakok, mert a szállítások korlátozása nagy kellemetlenség, sőt kárt is okozott nekik.

* Színházi műsor. Ma, vasárnap, színre kerül: „Szótköt katoná” kitanó népszimű. — Hétfőn, Kiss Pista jutalomjátékúal „Mikádó” nagy operette. — Kedden „Méhék” Bartók Lajos legújabb naghatású vigjátéka. — Szerdán: „Kis herceg”, operette.

* Fegyverek bélyegzése. A kereskedelmi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg az Orsz. Ert. jelentése szerint törvényjavaslattal tervezettel foglalkozik a fegyverek kötelező bélyegzése tárgyában. E törvényjavaslattal értelmében az összes hazai fegyvergyárak és fegyverkereskedők kötelesek lesznek a készletben lévő összes fegyvereket a külön megjelölendő próbállomásokon vizsgálat alá bocsátani, hogy azok kaliber tekintetében, valamint biztonság és hasznavehetőségük iránt kipróbáltassanak. A megtartott vizsgálat után minden fegyver bélyeggel lesz ellátva. Kivételet alá esnek a hadsereg számára készített fegyverek, valamint a külföldön készített mindazok a fegyverek, melyek már külföldön megvizsgálták, s melyek bélyeggel ellátva. Hogy mely külföldi bélyegek, illetőleg próbállomások fognak hitelleseknek tekintetni, az a törvényjavaslattal elfogadás után, külön rendeleti uton fog közöltetni.

* Megszüntetett vasúti kempfogalom. Gombos és Bogyeva között a mai naptól kezdve, az ismét beállott jégzállás miatt, a vasúti kempfogalom bizonytalay időre megszüntett.

* Lakás-változtatás. Dr. Danninger Adám az összes orvosi tudományok tudora, a budapesti és szegedi születési és nőgyógyászati kórókad több évig volt tanársegéd, nőgyógyász és gyermekorvos lakását Fazleone Gusztáv-féle házból, Csendes utca 126 sz. alá tette át, a takarékpénztár szomszédságába.

* Négy feleség, egy férj. A minap elfogott Tírringer Mihály a kit az újvidéki oryilkossággal és több nejjűszeggel valódnak a rendőrség kezeibe jutott újabb adatok szerint nem is háromszor, hanem négyyszer házasságot meg. Negyedik felesége ez idő szerint Szegeden él három gyermekével.

* Zauu M. tüzéntartó tüzérszolgálat „Vadászkürt” szálloda emeleti nagyteremben, tavánbra is fentartja.

(A balneologiai gyógykínesekek közt, melyek a természet a szenvedő emberiség áldására teremtett, elváltzhatatlannal a „Ferencz József keserűvíz” foglal első helyet el. Európai hírv orvosi tekintélyek, mint Korányi, Kézsmárczy, Gebhard tanárok Budapesten, továbbá Braun, Bramberger, Leidersdorf, Drasehe Beesben, Clorita Zürichben, Seanzoni Würzburgban, Spielberg Gerhard, Immermann, Kussmál, Nussbaum, Varrentrap és mások úgy vélemények, mint klinika folovásások által ajánlják a „Ferencz József keserűvíz”-et, mely az által különbözik a több keserűforrástól, hogy kis adagokban jó iz mellett hatásos s a szervekre nézve hosszabb használat után is kedvező. A párisi gyógyászati akadémia meg 1878-ban az elmondott értelemben nyilatkozott s a mult 10 kiállítás alkalmával ezen első rangra forrás 10 kitüntetésben részesült. Csatlakozástól való óvas véget ajánlatos a kereskedésekben és gyógyszertárakban határozottan „Ferencz József keserűforrás”-t kérni.

(**Kiadó lakás!**) A fentebbi az egy emeleti 3 szobából konyha, pinze, és padlások álló lakás; továbbá egy alkalmas műhely-helyiség kiadó. Bővelet ezen lap kiadóhivatalában.

(**Netáni** tervedések oklerése végett szives tudomásul, hogy Lechner József óras üzletében (Budapest váci-utca 7.) bármily igényeknek megfelelő zseb-, fali- és francia órák a legújatosabb áron kaphatók, úgy szintén a javítások is pontosan eszközöltnek. Az üzlet vasár- és ünneppnap is nyitva van.

Edwarsse Weidenroffe von 60 kr. Bis fi. 11.65 p. Water — glatt und gemunter (ca 180 verjet. Canaf.) — verjetben roben und fűtűdűje porto und zoffreit das Jabrit-Depot G. Henneberg (R. u. R. Hoflieferant), Zürich. Writter umgehend. Briefe löten 10 fr. Porto.

Színház.

Szerdán „Dózsa György” Jokai Mórnak történeti drámája adott, Egri Géza fölleptével. Egri Géza, bár megjelenése nem rossz benyomást tett, a hozzá fűzött vázlatosokat nem elégtette ki; hangja nem elég érdekes és erőteljes hős szerepekre, annál rosszabb tehát, ha még banni sem tud vele, s folyton-folyvást valójában tarkozakadatokból szaval, így hogy végre is kénytelen elrekedni. Játéka pedig nagyon közönséges, s mintha bizonyos alpathozás volna vegyítve, ami különben czuttal szerepének követhetősége is lehet. Mátyás ez este nagyon jól játszott. Még Breznay Anna az, akit tehetetlen föl nem említenünk szép értelmes, rokonszenves szavalata miatt.

A csütörtöki és a pénteki előadásról édes kevés mondani valók van, mert nem akarunk ismétlésekbe bocsátkozni, mint a színtársulatunk.

Csütörtökön a „Királyfogaszt” repelták, pénteken pedig a „Rip-Rip”-et; rendkívüli előadás volt anynyiban, amennyiben jötevényezel volt: a helyben létesítendő zeneiskola javára. Korács Ilka egyenes és jól játszott, szépen énekel. És általánosan tetszeni is fog, mire Halmanyt a közönségnek elfelednie sikerülnék. Kiss Pista nagyon jó Rip volt.

APRÓSÁGOK.

Zombor újabb nevezetességei.

Két idegen úriember sétalgotat a korzón, nem gyöztek meg-lepetésüket kifejezni Zombor szépsége felett.

— Nagyon esinos város ez a Zombor — szól az egyik.

— Az elvitatatlan. Es Zombor disse: a megye-palota.

— Valóban, méltán helyet foglalhatna Budapesten az Andrássy-úti paloták között, vagy Budapest bármely utcáján.

— De Zombor újabb nevezetességeit nem ismered?

— Vajon melyek azok?

— Az egyik a megházírtóren levő templom, mely bár 20 év előtt épült, még mindig új. Azt beszélk érőll a templomról, hogy ha valaki influenzába szenved, és az említett templomban éjjeli 12 órákor egy matyánkot mond el, rögtön elműlik az oroz nátha. — A másik pedig az artzei-kút vége. Ez a víz oly kűtnő, hogy palackokban hűtűlűnk külföldre — babót főzni.

Toll-hiba.

— Rossz: Te, Potyási, résztveszesz te is a szobateseti pikniken?

Potyási: résztvennék, ha enni-inni potyára kapnék.

Rososs: Iszen rajta van a meghívókön, hogy enni-inni ingyen lehet.

Potyási: Tövesz barátom a meghívókön az van rajta, hogy:

az étetek „kiszolgálása” ingyen történik.

— Az csak toll-hiba.

A czihát sajnálja.

Egy parasztságony a bíröz ment panaszra. Félénken állott meg az ajtó előtt, de midőn a bíró barátságosan megszólította, bátorságot vett, közelebb lépett:

— Kérem, egy kis panszamó vóna.

— Tollat hoztam kérem, a hetivásárra eladni. Aztán egy barna embör — úgy nézött ki, mint egy czigány — meg is vette.

— Es mit akar többet?

— Hát kérem megvotta, de még nem fizetette ki. Azt mondta, hogy csak váltani meg; ne féljek ö becsűletés embör de is meg akar gyözödni, hogy becsűletés-e az eladó, egyúttal megmérte!

— Es aztán?

— Hát kérem, most 12 óra és 9 óra óta várom de még nem jött.

— Mit akar most?

— Híjják be azt azt az embört, hogy adja vissza a czihámát.

Dupla vagy semmi.

Tanár (a tanoncziskolában): Kerekés János, te ma czigaret-táztál előtem; ezért az előadás befejeztével számolni fogok veled.

Tanoncz: Hogyan?

Tanár: A pedulus által egyszer jól elvertek!

Tanoncz (szébeöl egy játszma kártyát vesz ki): Tanár úr!

emeljük el, dupla vagy semmi!

Csolnak.

Külgügyi szemle.

— Ferdinánd fejedelem elismertetése. A Köln. Zg. írja: Nem egészen korrektek azok a hírek, melyek Ferdinánd fejedelem kormányának az elismertetés ügyében tett lépéseiről szólnak. Vulkovics nem kapott parancsot, hogy hivatalos jegyzéken hívja fel a nagyvezír figyelmét Bulgáriá helyzetre és a fejedelem elismertetését követelje, hanem csak megbízást, hogy vilgositása fel a portát, hogy mindaddig nincs biztosítva Bulgária nyugalma, míg viszonyai végleg nem rendezettek. A mostani állapot ugyan nem végeztes Bulgáriára, mert a nép és a hadsereg mindenkör megfogja védeni hazája épségét, mindazáltal káros egy a vazallusra, mint a hűberrúra. A bolgár közvélemény azt követeli, hogy a nyilván orvosi diplomaták által szervezett összesűkűvésüket a szuzerén akadályozza meg, különben mindinkább az a meggyözödés fog elterjedni Bulgáriában, hogy a hűbéri viszony értéketlen.

Oroszország kudarca. A „Budapest H.” pétérvári levelezője a következőket tavitrozza: Kűtnő forrásból arról értesülök, hogy az itteni kormánykörökben nagy a lehangoltság a legutóbb Bulgária ellen intézett akció kudarcza miatt. Mint forráson mondja, a külügyminiszter határozatlan elenezte a dolgot, belátván, hogy a bolgár kormányhoz intézett követelés, a Bulgáriában fennálló viszonyok indíreket elismerése. Az akció Cankov informacziója alapján határozottat el. A számtöltő bolgár ex-miniszter arról biztosította volt el irányadó személyeket, hogy az orosz kormány nagy nehézségeket fog okozni követelésével a bolgár kabinetnek, mely képtelen a követelt nagy összeget megfizetni. Ez aztán diszkreditálna a bolgár kormányt Európában. A kudarc itt annyival inkább lehangolt, mert ektől az akcióitól nagyon sokat vártak, sőt arra is gondoltak már, hogy az akció sikere Oroszország protektorátusát fogja eredményezni Bulgáriá fölött.

Irodalom.

— Kiss József lapjának „A hót”-nek 8. és 9. száma hatalmas lendűléssel előre tör a megkezdett úton. Minden következő száma érdekesebb, tartalmasabb az előzőnél. Nem létezik még magyar szepirolami lap, mely oly rohamosan tért foglalt volna és oly gyorsan meggyökörözött volna a népszűrség talajában. A főúri salonokban ép oly kedvelt és keresett olvasmány, mint

a középsztyái körében. Egyes szárait várják, elkép-
dossák, a nyilvános helyeken foszlányokra olvassák. —
A 8. szám főbb tartalma: „A mumia és a gölya” Jókai
bajos meséje. „Gyásmagyarkák” egy szenationalis ka-
szárny-história Bársony Istvántól. „Maud Müller”
Whittier nálunk teljesen ismeretlen amerikai irótl egy
költői elbeszélés Radó Antal fordításában. „Szép Gu-
náre” humoros-satyrikus elbeszélés. Két gyönyörű bójt
predikáció. — Reviczky Gyula hagyatékából egy ér-
dekes eszthetikai értekezés. Apróságok. — A hét
9. száma még tartalmasabb: Mezei Ernő parlamentáris
modorral írt egy alkalmi tanulmányt „A háborgó par-
lament” czím alatt. Szemere Attila egy kis novellával
szerepel: „Az én barátom”. Turanszky-Dráveczky Júlia
(e névvel először találkozzunk az irodalomban). „A tár-
salkodónó című novellával lép föl. Vassko Adam ál-
név alatt irodalmunk egyik régi jelese pompás humorral
persifálja a betyár-romantika termékeit. Szabóné-Nogáll
Janka egy bájos kis aprósággal gazdagítja a füzet
tartalmát. A „Budapesti Hírlap” Sipulusza egy pompás
„Nora”-paródiát közöl. Kiss József egy kis szerelmi
dallal van képviselve. Vadnai Andor Grünwald Béla
Széchenyiről írt könyvének bírálta. Színház, irodalom, sok
érdekes apróság a hétről és Lucius fényes tollából
egy szellemes „Kronika” fejezik be a füzet tartalmát.
A borítékon egy megragadó szép czimkép Hilgermann
Laurát „Mignon” jelmezében ábrázolja. A „hét” előfi-
zetési ár aegész évre 10 frt, negyed évre 2.50 Teljes
példányok az első számtól kezdve még mindig kaphatók.
Az előfizetések „A hét” kiadóhivatalába: Budapest,
Akadémia-palota (Hornjanszky könyvnyomdájában) in-
tézendők.

NYILTTER*).

Emezzesi zavarak
gyomorcsorv, étvágytalanság, gyomoresz stb.
egymin a légzőszervek hurutja, hőnyakpőzős,
köhögés, rekedtség, mind ezek oly bántalmak, melyek
ellen régi idők óta a

**MATTONI-FELE
GISSHÜBLER**
SINANYO-KIT

Érdemes sikerrel alkalmaztatik.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Pályázat.

A zombori „Népkör”, amelynek f. Szentgyörgy napjától
a volt Morber-féle ház képezendi állandó helyiségét, a
szolgai állásra

ezennel pályázatot hirdet.

Ajánlatok legkésőbb **f. évi márczius hó 15-ig**
alulírt elnökhöz nyújtandók be.

Zombor, 1899. évi márczius hó 5-én.

Jakobtsits Mihály,
népköri elnök.

A CS. és KIR. SZABAD.

Trieszti Általános Biztosító-Társaság.
(ASSICURAZIONE GENERALI)

Alakult 1831-ben.

Részvénytőke és készpénzbeli tartalékok összege 38 millió frt a.
magyarországi vezérigénységgel
BUDAPESTEN.

Van szeresének tudomására hozni, hogy zombori fő-
igénységnünk vezetésével

Bárány Lipót és fia

urakat biztuk meg, kik jogosítva lesznek a fennálló utasításokat
értelemben, tüzbiztosítási kötvényeket kiállítani és szállít-
mány, úveg, valamint életbiztosítási ajánlatokat előmoz-
ságot véteni.

Ezen intézkedés folytán zombori főigénységnünk azon hely-
zetben leand, hogy azonnal elintézhetti az összes feladományokat,
viszont mindenkor feladatunknak fogjuk ismerni, miszerint felénk
érdekeit minden irányban megóvjuk.

Teljes tisztelettel

A cs. és kir. szab.

Trieszti Általános Biztosító-Társaság
magyarországi vezérigénysége.

Az igazgató tanács nevében:

Rott.

Hegedűs Sándor.

Vonatkozásai a fentebb közölt körlevélre, bátorodunk a
n. é. közönségnek szolgálatunkat felajánlani s várjuk becses fel-
adományait a biztosítás minden ágában.

Azon állás mellett, melyet az általunk képviselt társaság
házánkban, 59 éves működése folytán elfoglal, azon indokolt és
hastartatlan bizalom mellett, melyet az élvez, egyszerűen arra szor-
ítkozhatunk, hogy kérjük a n. é. közönséget! méltóztatassék fő-
igénységnünk iránt is ugyanazon osztatlan bizalommal viseltetni
és meg lehet győződve arról, miszerint legfőbb törekvésünknek
fogjuk tudni, hogy annak meg is feleljünk.

Teljes tisztelettel

A cs. és kir. szab.

Trieszti Általános Biztosító-Társaság
zombori főigénysége.

Bárány Lipót és fia.

Egy varrógép
egészen jó állapotban
eladó.
Értcsitést ad ezen lap kiadóhivatala.

**MAGYAROK
SZÁVOST ALPHONS**
magyarországi gazdasági és közéleti
életképeket, v. a. A rényy ábrákban - írték a d.
tudja a n. é. gondos és körültekintő ábrák, hogy jama a n. é.
könyvtartó és viágmg-üzlet cs.lajjal
s alább, egészen friss, fa szonos
here, fű, répa, kenyhakereti
és virágmagvaknak
d. áron felváltottak. Szaktarót.
Arjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Reissenzahn Ant.
gazd. gépgyár
BUDAPEST, Váci-körút 80.

Sorvetőgépek.

Az igen t. gazdaközönség különös figyelmébe ajánlom
kittűnő minőségű Hungaria és Patria-sorvetőgépeimet
legújabb szerkezetben. — Továbbá egyetemes és mélyszintű
aezélektémet, valamint összes gazdasági gépeimet,
legjobb kivitelben, eredeti gyári áron.
Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. Megbízható képsélekek
keresetnek.

MINDENUT KAPHATÓ. 17 KITTÜNTETŐ ÉREME
LEGFINOMABB MINŐSÉG
CHOCOLAT SUCHARD
NEUCHÂTEL (SCHWEIZ)
CACAO
OLCSÓ ÁRAK
KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO
100 g. 1.50 frt. 200 g. 2.50 frt. 300 g. 3.50 frt.

világkiállításon aranyérmert
nyert, 1889-ik évben.

STOWASSER J.
es. és kir. hangszergyáros,
Az összes budapesti katonai zenekarok szállítója.
Hadsereg szállító.
Budapest, II., lánchozd-utca 5. szám
(Fők: Verona (Olaszország).
Készít és nagy raktárt tart mindennemű híros, fuvó-
fa-, réz- és ütőhangszerekből, ezimbalomból
pedállal vagy a nélkül, továbbá mindennemű bel- és kül-
öldi hangszerekkel és különleges olasz húrokól.
Harmonikák,
mindenfélé szabályozott szalon-kürtörnek, **Phónix,**
Ariston, Herophon, Simphonon stb. a leg-
nagyobb választékban.
Mindent lelkiismeretesen és a legolcsóbb gyári
árakon szolgált ki. 2-2
Utolso ajándék
Mechanikai ezimbalomok.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

A legbiztosabb és leghatásosabb hashajtó szer a
Ferenc József
KESERŰVÍZ, mint ezt a következő orvos bizonyít-
ványok tanúsítják: „Kis adagban hatásos, nem kelte-
metlen ízű.” Dr. Korányi tanár, Budapest. „Köro-
damon a legkedveltebb hashajtó víz.” Dr. Kézmaszary
tanár, Budapest. „Hatásosabb mint a többi budai
víz.” Dr. Gebhardt tanár, Budapest.
Kapható mindenütt.
Kittűntve 10 arany- és ezüst-éremmel. — Szék-
kölcsést Igazgatóság BUDAPESTEN.

**Egy jó házból való fiu
gyakornokul
azonnal felvétetik
CZVETKOVITS KOSZTA**
fűszer üzletében.

Máriazelli gyomor cseppek.
legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.
Udvarhelyen lakó és ártégytanár, gyomor-gyógy-
gész, tüdősz. lelettel, savanyú felhőzöges, szel rakodás,
Kökök gyomor hurut, gyomor égés, gyomor homok
es dar, kőpőzős, túlságos éhgyákoság, ágyaság,
undor és hányinger eszeten, megszünteti a főfájt (ha
a gyomor elmozdult), szárazság, gyomor gőzöl-
kemény széklet, székrekedés, az étel s italról túrterült
gyomor kitérítés, étel s belfröcsök, s nyugtít lep,
vese, máj es szívműködés megkönnyíti. Egy üveg ára,
használati utalással együt 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Köz-
ponti székletelési raktár: Brdy Károly, gyógyszer-tára Kremser
Móra ország.
Ovák: A valódi Máriazelli gyomor cseppek sok féle-
képen álnázottak s hamisítanak, s ezért valódiak
gyántit csak azok legoltsanak el, melyek levegő, egy
vörös, s a fenti vedeg, gyl elől-tó papírba van szóna-
gólva, s melyek mellett készletli utalással az ífeti
az Kremserben, Gúzek H. könyvnyomdájában nyo-
tasított.
A Keményesítés és székrekedés ellen, ovák óta
legjobb hatásúnak bizonyult labdacskok is, sok-
röle kőpő, hamisítanak, tehát ezek vételénél is
vigyázz! kell a fenti vedegre s Brdy Károly,
Kremseri gyógyszerész név alá írásra, melyek
nimen eredeti dobozban láthatók. Egy doboz
ára 20 Kr., egy tekercs 5 dobozzal 1 frt. A pénz
elleges beküldése után, 1 tekercs 1 frt. 20 Kr., 2 tekercs 2 frt. 20 Kr., 3 tekercs
3 frt. 20 Kr. ár, csomagolás es postaköltségek kizárók meg.
A Máriazelli gyomor cseppek es Máriazelli labdacskok nem titkos
szerek a gyógyható anyaguknak összetételé, minden használati utalással
lév van szók.
A Máriazelli gyomor cseppek es Máriazelli labdacskok kaphatók

Zomborban Galló Emil, Apátiban Th. Ráty gyögyss. úrnakál. 17-40

Alapítottott 1857-ben.
Steinschneider Jakob
I. cs. és kir. szab. ágynemű-gyáros,
ő es. és kir. fensége Klotild főhegnő útv. szállítója,
számos kittűntetések es szabadtának tulajdonosa.
BUDAPEST.
Király-utca, 79-ik szám, saját házában,
bátorodik a tisztelt közönség figyelmébe ajánlani
dúsan felszerelt raktárt az ágynemű szakmába vágó
összes ezikkeltben, mint közönséges, finom es legfin-
omabb paplanok, ágyceték, láször es tengeri matra-
czok, szálmazsákok, pokróczok es takarok, tollak es
pelyhek vasbutorok, továbbá szőnyegek es függönyök,
nemkülömben dívan- es asztalok stb. 2-4
A kittűnő hírbn álló
WELDLER ÉS BUDIE
fehérnemű es kelengye-gyár budapesti raktára.
Minden fajtájú fehérneműk, különösen pedig fejcs ki-
használati felszerelések a legmészkeltébb árakon.
Rajzok es arjegyzékek bérmentve es ingyen.

Tüdő bajok.
Gáz belégzés
(Reital-lefektetés)
szült az orvos es az a-
vattalan elérhetetlen esz-
ménykepe volt, a gáz
belégzési gyógymóddal
teljesen el tett érve. En-
nek legújabb eszű bi-
zonyítást kapunk a bi-
zonyítást meg, stb.
es orvosok elismerő irat-
ládak, lelkészek, stb.
megkaphatja egy részletes leírással, prospectussal együtt. Ez orvos
csomagolt a kisszámos orvosok részére, a kik ezt nem hiszik.
A gyógyászati felgyártók elnyos értesítései, a legnagyobb
körülményben való általános bizonyára fényes bizonyítást nyújtnak
a Rektal befekendezéssel való gázbelégzés meglepő híreltel
sikerének.
A következő híres egyéniségek, mint dr. Bergson tanár dr. Mo-
rel, Cornil tanár, Verneuil tanár, Duardin — Beaumetz tanár, Frantz
tanár, de Szat gyögysszere pléniései szerint a köhögés, kiképfé-
lax, hörges má néháy nap múlva csakon később egészen eltűnik,
az étvágy növekszik, a test súlya 5 kiló-ig növekedik, legeszi
nehézségével azonnal könnyűben mutatkozik. Ehez hasonló jel-
lenetek a betegok is. Maga a gyögyömöd nem terheli, nem zavaró es
nem okoz utóhá.
A cs. k. kir. szabad, gázbelégzési készülékét (rectal-befekendő)
magánhasználatra teljesen a szakszességekkel együtt a gázkeszíté-
szállítja 8 frtert, gázemővel 10 frterti készpénzben vagy postai
utavéttel.
dr. Altmann Károly, specializált tüdőbajokban.
Bécs, VII., Mariahilferstrasse 70.